

ANTROPOZÓFIA

Türkőssy Szilárd

RAGNARÖK

HÜSVÉTI GONDOLATOK A SZELLEMET KOLDULÓK KORÁBAN

Ki ne érezné, tapasztalná a saját bőrén manapság, hogy a változás folyamának egy új lépcsőfoka előtt állunk: új képességek, új létállapot kialakításának szüksége közelít a külső megfeszítettségben és a belső áramlatok tudatfelszínhez közeledésében. Sokan talán tanácstalanul állunk a jelen kihívásai előtt, és csak érezzük, szenvedjük, hogy azok az eszközök, amelyek eddig rendelkezésünkre álltak, megoldásaink, melyek eddig az élet különféle útjain valamilyen módon eligazítottak, már elavultak, nem (igazán) alkalmasak arra, hogy általuk helyt állhassunk. Hirtelen tört ránk az idők kihívása, s talán sok tekintetben állunk tehetetlenül a megmérettetésben úgy kapcsolatainkban, feladataink megoldásában, mint a lelkivilágunkban felmerülő megpróbáltatásokban. Találkozásaimban elevenen tapasztalom azt a szükségletet, amely kérlelő tekintetű arcként keres az emberekből kifelé, s amelynek létét az emberek is talán csak sejtésszerűen tudatosítják magukban. A Keresés új színben jelent meg az utóbbi időben, s eddigi életünk keresésre adott válaszai már nem elegendőek ennek kielégítésére. Talán egyre inkább érezzük magunkban, hogy olyanok vagyunk, mint a gyermek, aki a forgatagban hirtelen szem elől téveszti szüleit, és kétségbeesetten kezdi kutatni azokat, akik neki eddig a biztonságot, a határozottságot és az iránymutatást adták. Hová lettek a fogódzóink, hová fordulhatunk, hogy megoldásokat találjunk? Mit tegyünk ebben a korábban nem tapasztalt mértékű bizonytalanságban, miért kérdőjeleződik meg szinte minden? És: mit tehet ebben a helyzetben az, aki már eddig is igyekezett tudása, képességei alapján elevenen szemlélni az élet, a világ folyamatait, a kulisszák mögöttit?

Szabadjon most megosztanom néhány személyes gondolatot a kedves Olvasóval! Amikor az ember a szellemi tanítványság útján eljut oda, hogy a tanultak már más szemléletet érleltek meg bensőjében, akkor körülnéz és látva-látja annak valóságát, amiről mindezidáig tanult, olvasott, beszélgetett. Egyszer csak elérkezik a döbbenet pillanata, hogy a be-

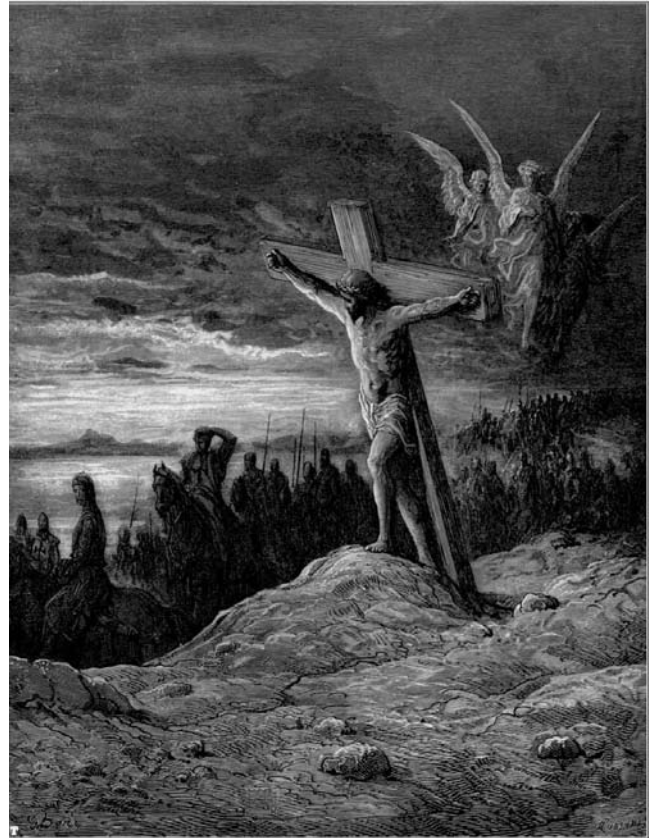
fogadás, a megértés eddig rögsnek hitt útján nem véletlenül volt az a rengeteg munka, tanulás, találkozás, amire visszatekinthet, s amin járva nem is gondolt arra, hogy valamikor eljön az „*érettségi vizsga*“, amikor számot kell adni az eddig megszerzettekről, sőt, amikor mindezt eszközként kell felhasználnia. Olyasmi ez, mint amikor a kiképzés végén a katona a frontra kerül: megbizonyosodik, hogy olyan helyzetben van, amiből már nincs visszaút, és CSAK az van a kezében, amit eddig megszerzett. (Jóllehet, ehhez hozzátartozik az is, hogy tudja, hová forduljon segítségért, ha önmagától előbbre jutni nem tud. Ehhez azonban tudni kell szólni is...) Az Istenek alkonya eljött, az ember belesüppedt az anyagelvű szemléletbe, miközben az isteni-szemléleti világ visszahúzódott előle. Eleinte „*fel is találta magát*“, tudott kielégítőnek tűnő válaszokat adni a kérdésekre, kihívásokra, egész jól berendezkedett ebben a világban. De a világ változik, s hirtelen sokkalta érzékeltetőbbé vált az a szegénység, ami eddig gazdagságnak látszott. Tékozló fiúnak érezhetjük magunkat, aki sötétségbe jutott, a halál árnyéka völgyében. Régi eszközeink: a fügefa gyümölcsei már nem táplálnak megfelelően, a materializmus táplálékai pedig még mérgeznek is. Ebben a helyzetben megállok, veszek egy nagy levegőt, és megkérdezem magamat: mi segíthet nekem, másnak, mivel segíthetek én, mi vagy ki igazíthat útba?

Ahogy igaz, hogy az isteni lények visszahúzódtak, úgy igaz az is, hogy már nem kell az embernek feltétlenül sötétségben botorkálnia; van lehetősége arra, hogy szabadságában és őszinte segélykiáltásában megtalálja a világosságot, a segítséget. Mindezek mellett azonban kétségtelenül eljött az ideje, hogy azok, akik az antropozófia útján megtalálták, amit kerestek, most elkezdjék felhasználni azt, amit magukba felvettek. Egy új időminőségbe léptünk: elérkezett az idő, hogy egy valódi ön-, ember- és világismeret - ha van - megmutassa „*mennyit ér*“. Most válik csak el igazán, hogy kinek van olaj a lámpásában! Ezt lehet meggyújtani a sötétségben...

Mindazonáltal gyakran tapasztalom azt, hogy - bár a rendszerváltozás óta sokkal szélesebbre nyílt a lehetőségek kapuja az antropozófia tanulmányozására - sokakban hiányzik egy jól felépített iskolázás eredménye, melynek esetleg nem is csak stúdium jellege volt. Sokan olvastak sokfélét, s összeállt egy amolyan kaleidoszkóp-szerű kép, ami most nem biztos, hogy elegendő. Minden esetre, ha valakiben megérett az ezoterikus út első lépcsőfoka, a stúdium, az előtt most feltétlenül ott áll a kihívás, hogy alkalmazni is tudja, hogy meg tudja mutatni, milyen képességek alakultak ki benne ennek nyomán. Enélkül az ego keretei még szűkebbre záródnak, és az egok vitája még jobban kiélesedik. Sőt, ha esetleg megjelenik a segítő kéz, azt nem vesszük észre a nagy hangzavarban... A magasabb Én halk szava el sem jut a fülünkig, s mivel természetéhez tartozik, hogy nem erőlteti rá magát a földi emberre, el is megyünk mellette. Michael korában a fejlődő tudati lélek ki máshoz fordulhatna még, mint magához a korszellemhez? Csakhogy Michael „hallgatag szellem“, aki csöndben várja, hogy az ember szabadságában forduljon hozzá, vagyis ő sem „erőlteti“ a korszerű megoldásokat.

Ahogy várom, hogy odaadottságomban megszólaljon bennem „az, aki bennem gondolkodik“, várom, hogy valami magasabb önmagamban számomra (is) megnyilvánuljon, rájövök, ehhez a kapcsolathoz kétségtelenül hozzátartozik a korábban befektetett munka: meditációk, gyakorlatok sora, mely által egy deingő szellemi érzékelés felébredhet. Ez a kapcsolat lehet olyan fogódzó, mely az új kihívások között fáklya lehet a használója számára, melyen át szólhatnak a magasabb világok az emberhez. Jóllehet, talán kevesen vannak azok, akik képesek (voltak) beépíteni az életükbe a szisztematikus rendszereséget, ami ezen az úton magától értetődő „követelmény“. Ehhez hozzátartozik egy olyasfajta kitartás, ami nem tűri meg az akaratgyengeséget. Hozzá kell venni még azt is, hogy a kíváncsiság csírája sem lehet jelen: a gyakorlatokat önmagukért kell végezni, és nem elvárni az eredményt, mert akkor igen csak akadály ütközik a megjelenni akaró elé. Körülnézek, és látom, mennyire szomjaznak ezt a kapcsolatot, jóllehet talán maguk sem tudnak róla; körülnézek, és látom, mennyire sokaknak nehéz ezeket a „feltételeket“ teljesíteni, mennyire sokan küzdenek önmagukkal, sorsukkal, a külvilág körülményeivel, s ebben a küzdelemben mennyire felemésződik minden olyan erő, ami a szellemi kapcsolat tudatos kialakításának útját egyengethetné. Igaz, nem szabad elfeledkezni a Kegyelem ajándékairól sem... Mit tehet azonban az, aki nem akarja vagy nem sikerült még oda eljutni, ahol az iránymutatást párbeszédben már maga is megkaphatja? Hová fordulhat?

„Önismeret nélkül az ember csak tévedéseit és hazugságait éli.“ Egy kellően tiszta önismeret lehet ta-

lán az ember első támasztéka. Sokféle út létezik ennek megszerzéséhez is; az általam leggyorsabbnak és legtisztábbnak szembesítőnek ítélt mód erre az, ha valaki képes leolvasni azt, amit „az óra“ mutat, ahogyan Rudolf Steiner sokszor nevezte, ahol az égi jelek az óra számlapjait, a bolygóprincípiumok pedig a mutatóit jelentik. Hiszen ezek azok az erők, melyeket magamba építettem, amikor elhatároztam, újra megpróbáltatni akarok a Föld iskolájában! A hordozott minőségek helyes olvasata elvezethet ahhoz az önismerethez, amellyel már van valami a kezemben, amikor az élet kihívásai elem állva szembesítenek azzal a tervvel, melyet magam írtam, ám amire a Léthe innenső oldalán már nem emlékszem. Természetesen felmerül ezzel kapcsolatban a legfontosabb kérdés: mi a „helyes“ olvasat ebben a tekintetben. Ehhez két dolgot kellene megfontolnunk:

- egyrészt előttünk áll az a kihívás, hogy ezt az ősi tudást a Krisztus-erővel összekapcsolva élesszük újjá a jövő számára; tehát ahhoz, hogy az égi írás olvasása a jelenkorban (sőt, a jövőben) is megállja a helyét, kellene valakik, akik ezt kidolgozzák, s, hogy ez magától nem fog megteremni semmilyen gyümölcsfán (Ugyanez a követelmény áll a modern beavatási útra is!)

- másrészt azt tapasztalok, hogy hál' Istennek az emberekben van egy egészséges igazságérzet, és ki tudják szűrni a mellébeszélést, meg tudják érezni, ha nincs „aha-élmény“, és marad bennük egy hiányérzet az elmondottak után.

A bennünk működő erők és gyengeségek, ill. a vállalt feladatok valamilyen szintű ismerete nélkül nem igen várhatjuk, hogy értőn álljunk szembe mindazzal, ami felénk jön. Márpedig ma felgyorsultak az ilyesfajta folyamatok.

A Fernir farkas természetesen mindenhol lesben áll. Nem lehet tehát eliminálnunk azokat a veszélyeket, amelyek utunkat kövezik. Sokan felhívták már a figyelmet, hogy a bolygóprincípiumok működésének értelmezése hogyan vezet egoizmushoz, és különféle eltévelyedésekhez. Hozzáteszem, nagyon is jogosan. Hiszen mindenki a maga életét akarja elsősorban meglátni, megoldani, s nagyon keskeny a mezsgye, ami elválasztja az egoista érdekek mögé állított tudást, kijelentéseket attól az attitűdtől, melynek mentén az ember szellemi feladatát kutatja ebben a módban (is). Ez igaz. Ahogyan igaz az is, hogy bármilyen egyéb ezoterikus út ugyanúgy magában rejti ezt (és a többi) veszélyt. Hatványozottan igaz ez az antropológia útjára; erről Rudolf Steiner több munkájában olvashatunk. Ki ne látná, milyen könnyen kialakulhat az ún. „antropológus gög” és a szellemi ismeretek intellektuális felhalmozása, fejtudás-kizárólagossága az egyik oldalon, illetve a fanatizmus és a rajongás kialakulása a másik oldalon...

Milyen könnyű ezekben beleveszni, s amikor azt hinném, hogy valamelyik rám nem vonatkozik, hirtelen szembesülhetek vele, hogy ez azért van, mert már rég a másik igaz rám. Nagyon nehéz tehát megmaradni a keskeny úton, és időről-időre azon kapom magam, hogy „*megint vissza kell tolatnom az egyik oldal zsákutcájából*”. Nem is beszélve arról, ha az ember elkezd gyakorlatokat végezni: honnan tudhatom, hogy ha érzékelek egy kialakult kapcsolatot, akkor „*ki van a vonal másik végén*”? Hozzávehetjük még ehhez azt is, ha valaki egyik ezoterikus úton sem jár; neki milyen fogódzói vannak? Őrá nem érvényesek az eltévelyedés veszélyei? (Persze tudjuk a választ: „*akkor a karma irányít*”...)

Húsvét táján elgondolkodom azokon a férfiakon és asszonyokon, akik egyik napról a másikra veszítettek szem elől Mesterüket, aki egészen odáig vezette őket, igazgatta útjukat, akit teljes odaadottságban követtek. És egyszer csak nincs... Az asszonyok első adandó alkalommal a sírhoz vezető szimbolikus útjára gondolva önkéntelenül is felmerül bennem a párhuzam: le kellett peregnie a tehetetlenség napjainak, és még sötétségben indulnak el a keresők, mert szomjaznak. Sziklák között, holtak között botorkálnak, örök előtt kell alázatot gyakorolniuk kiszolgáltatottságukban. De: hajthatatlanul keresnek. S eb-

ben a rideg környezetben, egészen váratlanul, már amikor azt hinnék, hiába volt a keresésük, egyszer csak megtörténik egy találkozás: eléjük lép a „*keretész*”, aki az életet gondozza. Annyira másra számítottak, annyira mást hordoztak emlékezetükben, hogy el kell telnie egy kis időnek, hogy képesek legyenek felemelkedni abba a szférába, ahol rádöbbenhetnek, kivel is találkoztak. Aztán történik még egy másik találkozás, amivel kapcsolatban Rudolf Steiner megjegyzi: ennek az érzékfeletti találkozásnak köszönhető a kereszténység elterjedése. Ez a találkozás a damaszkuszi úton. Olyan ereje van, hogy képes egy embert teljes mértékben megváltoztatni. De egyszerűsége világosan kijelöli az utat, a feladatot, és hozzá még erőt is ad. Így vagyunk tán mi is: nem találjuk a fogódzóinkat, sötét van, ami volt, már nincs, aminek kellene lennie, még nincs, és kolduljuk a szellemet. Van azonban egy nagyon fontos gondolat, amit nem lehet elégszer felidézni magunkban: az őszinte és elhivatott keresés felérhet az égig, és mi is találkozhatunk a Feltámadással. Ahogyan egykor Ő maga ígérte, újra eljött. Jóllehet, ehhez kell tudni felemelkedni oda, ahol az étervilág imaginatív képekben mutatja az utat.

A kihívások megjelenése önmagában jelzi, hogy elvárható tőlünk ennek a fejlődési útnak a bejárása. (Meggyőződésem, hogy az a bölcs világkormány, amiről a Mihály-meditáció tesz említést, semmiképp nem állítana elénk olyan akadályokat, amelyeket ne tudnánk legyőzni.) Ez a fejlődés pedig különösképp igaz azokra, akiknek felelőssége, hogy a megszerzett ezoterikus tudást/tapasztalatokat helyes módon (a többiek számára alkalmasan!) tegyék közzé, osszák meg. Ez a fejlődési követelmény igaz az egymással való együttműködésre is, hiszen tapasztalható, hogy az erőket koncentrálni szükséges. Most már kell tudnunk elválasztani a lényegest a lényegtelenről, különben „*nem bírjuk tartani a tempót*”. Ehhez pedig legalább valamiféle fogalmunk kellene, hogy legyen arról, mit is nevez Rudolf Steiner morális intuíciónak (hogy ne is beszéljünk az ehhez tartozó morális fantáziáról és a morális technikáról).

Eljött az ideje, hogy új lépcsőfokra lépünk fel. Megkaptunk mindent, ami ehhez szükséges. Ha tudatos jelenlétben, szabadon kívánunk elébe menni e kihívásnak, és nem a bolygóprincípiumok „*szabadság-alatti*”, LE-NEM-TAGADHATÓ DETERMINÁCIÓI szerint akarjuk sodortatni magunkat, akkor először is meg kell találnunk - Parsifal példája szerint - a helyes kérdést, mert ha ezt már őszintén fel tudjuk tenni, akkor a nehezebb lépést meg is tettük a válság felé vezető úton.